

sygn. akt: **IC 140/12**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 18 marca 2013 roku

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marek Tęcza

Protokolant Aneta Adamowicz

po rozpoznaniu w dniu 06 marca 2013 roku

w Z.

sprawy z powództwa **K. C.**

przeciwko **P. S.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powódki K. C. kwotę 7.755, zł (siedem tysięcy siedemset pięćdziesiąt pięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od 17 października 2010 roku do dnia zapłaty,

II. powództwo w pozostałym zakresie oddala,

III. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 523,07 zł (pięćset dwadzieścia trzy złote i siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nakazuje uiścić powódce K. C. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 363,15 zł (trzysta sześćdziesiąt trzy złote i piętnaście groszy) tytułem brakującej kwoty wynagrodzenia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości,

V. nakazuje uiścić pozwanemu P. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 103,33 zł (sto trzy złote i trzydzieści trzy grosze) tytułem brakującej kwoty wynagrodzenia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości.

sygn. akt: **IC 140/12**

UZASADNIENIE

Powódka K. C. wystąpiła z powództwem przeciwko P. S. domagając się zapłaty kwoty 35.000, zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 16 października 2009 roku oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania wskazała, że na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 16 października 2009 roku w sprawie I Ns 537/09 P. S. nabył w drodze dziedziczenia testamentowego spadek po swoich zmarłych dziadkach M. i M. S. (1). Oboje spadkodawcy w sporządzonych notarialnie testamentach powołali do całości dziedziczenia pozwanego zobowiązując go jednocześnie do wypłacenia na rzecz powódki – córki zmarłych kwoty stanowiącej 1/2 części wartości wchodzącej w skład spadku nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego usytuowanego w P. przy ul. (...). Powódka podała, że pozwany dokonał sprzedaży odziedziczonego lokalu mieszkalnego za kwotę 50.000, zł którą w sporządzonej dla siebie kalkulacji pomniejszył o wartość przekazanego do Urzędu Skarbowego w Z. podatku dochodowego od osób fizycznych w

kwocie 9.500, zł opłatę z tytułu wypisu z rejestru gruntów w kwocie 100, zł zachówek na rzecz córki spadkodawców J. S. (1) w kwocie 10.075, zł oraz opłaty sądowej od wniosku o otwarcie testamentu i stwierdzenie nabycia spadku w wysokości 100, zł. Z tak uzyskanej kwoty 30.225, zł połowę czyli 15.112,50 zł wpłacił na konto powódki. Powódka twierdziła, że dokonanie sprzedaży mieszkania, ustalenie kwoty tej transakcji oraz dokonane rozliczenie były wyłącznie decyzją pozwanego, którą podjął z jej pokrzywdzeniem, a obciążający go obowiązek podatkowy nie powinien rzutować na prawa powódki. Zdaniem powódki pozwany dokonał sprzedaży lokalu za kwotę zaniżoną i znacząco odbiegającą od cen podobnych mieszkań w P. w okresie kiedy miała miejsce transakcja, a na potwierdzenie swojego stanowiska załączyła do pozwu obwieszczenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu M. W. o licytacji podobnych nieruchomości, których wartość została oszacowana na wyższe kwoty. Podając taką argumentację powódka oszacowała wartość stanowiącego spadek lokalu mieszkalnego na kwotę 100.000, - 120.000, zł i dlatego domaga się zapłaty kwoty 35.000, zł ponad to co już otrzymała, co stanowiłoby rzeczywistą połowę wartości lokalu przy ul. (...) w P.. W piśmie procesowym z 25 kwietnia 2012 roku podtrzymała swoje stanowisko i wniosła o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości na okoliczność ustalenia realnej wartości mieszkania odziedziczonego przez pozwanego, a będącego przedmiotem ustalenia wartości zapisu testamentowego. Powódka ponownie wskazała, że wartość lokalu mieszkalnego to kwota co najmniej 100.000, zł a przedłożone przez pozwanego fotografie pochodzą z innego okresu niż data nabycia i sprzedaży mieszkania, bądź nie dotyczą tego mieszkania. Zdaniem powódki rozliczenie zapisu przez pozwanego ewidentnie narusza prawo i to w sposób oczywisty co w pełni uzasadnia pozew. W kolejnym piśmie z 29 maja 2012 roku podtrzymała w pełni swoje stanowisko i ponownie stwierdziła, że mieszkanie do sporządzenia dokumentacji fotograficznej zostało specjalnie przygotowane, aby ukazać jego negatywne cechy celem dodatkowego potwierdzenia niskiej wartości ceny mieszkania. Natomiast w piśmie z 07 grudnia 2012 roku powódka zawarła zastrzeżenia do opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości i zarzuciła, że biegły w sposób dowolny określił atrybuty trzech cech rynkowych – piętra, powierzchni oraz stanu technicznego lokalu i standardu, że nie wziął pod uwagę iż pomiędzy stanem lokalu z chwili otwarcia spadku a dokonania wyceny doszło do zawilgocenia mieszkania z powodu zaniechania ogrzewania go, a ponadto, że biegły jako materiał dowodowy dotyczący stanu kuchni przyjął zdjęcie fotograficzne uzyskane poza postępowaniem dowodowym. Na rozprawie po ustnym wyjaśnieniu opinii przez biegłego podała, że być może przyjęła zbyt wygórowaną wartość mieszkania, to jednak do uzupełnienia przez pozwanego wciąż pozostaje kwota przynajmniej 20.000, zł a jego sytuacja majątkowa pozwala na uiszczenie należności jednorazowo.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powódki kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany powołał się na przepisy kodeksu cywilnego i orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazując, że przedmiot zapisu testamentowego może być określany jako równowartość pieniężna pewnego obszaru gruntu, pewnej ilości zboża itp., co w przedmiotowej sprawie pozwalało na określenie wysokości zapisu testamentowego przez ustalenie wartości lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w P.. Termin jednego roku od otwarcia testamentu wskazuje, że pozwany zrealizował najpełniej rzeczywistą wolę spadkodawcy, bo przyjął wartość wskazanego przez spadkodawcę miernika, czyli lokalu mieszkalnego przy ul. (...), według cen z chwili wykonania zapisu. Zdaniem pozwanego dokonując szybkiej sprzedaży mieszkania chronił on w ten sposób również interes powódki wobec prognozowanego spadku cen nieruchomości. Ponadto stwierdził, że powódka znając treść zapisu testamentowego mogła przedstawić pozwanemu korzystniejsze propozycje i brać aktywny udział w zrealizowaniu zapisu. Ponieważ pozwany zachowując termin wskazany w testamencie zbywając lokal został objęty obowiązkiem podatkowym i uiszczył podatek w kwocie 9.500, zł cena sprzedaży 50.000, zł pomniejszona o ten podatek stanowi rzeczywistą wartość lokalu mieszkalnego czyli 45.000, zł. Ponadto pozwany zobowiązany był do zapłaty zachowku swojej matce i kwota ta również powinna być wzięta pod uwagę przy rozliczaniu zapisu. W piśmie procesowym z 15 maja 2012 roku pozwany podtrzymał wszystkie swoje wnioski i dowody zawarte w odpowiedzi na pozew, a ponadto podał, że powódka mieszkała w lokalu przy ul. (...) i opiekowała się wraz z siostrą, a matką pozwanego J. S. (1), ich matką. Ponieważ powódka była po operacji serca i nie była w stanie wykonywać czynności wobec swojej matki J. S. (1) zabrała chorą matkę do swojego domu, a przedmiotowy lokal został zamknięty. Pozwany podał, że przedłożone do akt fotografie wykonał w dacie opuszczania lokalu i obrazują go w chwili jego przejścia. Dokumentacja zdjęciowa została wykonana w porze zimowej, czyli okresie gdy doszło do sprzedaży lokalu i w tym czasie kupcy go oglądali. Ustosunkowując się do opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości pozwany zarzucił, że biegły błędnie

założył, iż w P. popyt mieszkań przewyższa podaż, a ten jest największy na mieszkania o niskich opłatach miesięcznych, przy wycenie nie wzięto pod uwagę nieruchomości sprzedawanych pod presją czasu, biegły błędnie dobrał przyjęte do wyceny transakcje, które pozwalają na zakup mieszkania nawet w Z., a ponadto stwierdził że najchętniej kupowane są lokale na I i II piętrze i błędnie założył, że wyższe ceny osiągają mieszkania o wyższym standardzie i stanie technicznym. W piśmie z 15 lutego 2013 roku nadal podtrzymał żądanie oddalenia powództwa, jednak z ostrożności procesowej, w razie uwzględnienia przez sąd żądania powódki, pozwany wniósł o zmniejszenie zasądzanej kwoty przez odliczenie zachowku należnego matce pozwanego obliczonego od wartości mieszkania ustalonej przez sąd, a ponadto o rozłożenie zasądzonego roszczenia na 4 roczne raty, co uzasadniał swoją trudną sytuacją majątkową. Wskazał, że był zobowiązany do sprzedaży mieszkania w ciągu roku i dlatego nie mógł czekać na nabywcę, który zapłaci cenę wyższą niż 50.000, zł oraz że w sposób uprawniony pomniejszył należną powódce kwotę o zachówek na rzecz jej siostry, a swojej matki. Na rozprawie po ustnym wyjaśnieniu opinii przez biegłego przyjął, że kwota określona przez biegłego może zostać uznana za realną wartość lokalu, jednak wartość zapisu testamentowego należy pomniejszyć o należny jego matce zachówek oraz uiszczony podatek. Natomiast sposób wyceny krzywdzący dla pozwanego i jego sytuacja materialna, według niego, w pełni uzasadniają rozłożenie ewentualnej zapłaty przynajmniej na trzy raty.

W toku postępowania sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. i M. S. (1) byli na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej współwłaścicielami stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w P. przy ul. (...). W dniu 22 lutego 2000 roku M. S. (2) oraz M. S. (1) stawili się w kancelarii notarialnej M. M. (2) w Z., która sporządziła testamenty, na mocy których ustanowili siebie nawzajem spadkobiercami testamentowymi, a gdyby nie mogli albo nie chcieli po sobie dziedziczyć, do całości spadku powołali wnuka P. S., na którego nałożyli obowiązek wypłacenia w terminie jednego roku od dnia otwarcia testamentu kwoty pieniężnej stanowiącej 1/2 części wartości wchodzącego w skład spadku lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) na rzecz ich córki K. C..

dowód: okoliczności bezsporne, wypis testamentu M. S. (2) z 22 lutego 2000 roku k. 3 akt I Ns 537/09, wypis testamentu M. S. (1) z 22 lutego 2000 roku k. 3 akt I Ns 537/09, wniosek o otwarcie i ogłoszenie testamentów i stwierdzenie nabycia spadku k. 2 w aktach I Ns 537/09;

M. S. (2) zmarł w dniu 27 maja 2003 roku, spadek po nim na podstawie testamentu notarialnego nabyła M. S. (1), która z kolei zmarła 03 września 2009 roku. W dniu 11 września 2009 roku P. S. wystąpił do Sądu Rejonowego o stwierdzenie nabycia spadku po M. i M. S. (1). Sąd Rejonowy w Zgorzelcu w dniu 16 października 2009 roku, w toku postępowania w sprawie I Ns 537/09, dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentów M. S. (2) i M. S. (1) i stwierdził, że spadek po M. na podstawie testamentu nabył wyłącznie P. S..

dowód: okoliczności bezsporne, wniosek o otwarcie i ogłoszenie testamentów i stwierdzenie nabycia spadku k. 2 w aktach I Ns 537/09, postanowienie Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z 16 października 2009 roku k. 11 akt I Ns 537/09;

W dniu 18 grudnia 2009 roku P. S. sprzedał M. S. (3) za kwotę 50.000, zł prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w P. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Zgorzelcu prowadzi księgę wieczystą nr (...). Wykonując zapis testamentowy M. S. (1) od kwoty 50.000, zł P. S. odliczył podatek uiszczony na konto Urzędu Skarbowego w kwocie 9.500, zł opłatę z tytułu uzyskania wypisu z rejestru gruntów 100, zł oraz sądową od wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po M. i M. S. (1) w wysokości 100, zł a ponadto zachówek na rzecz córki spadkodawców J. S. (1) w kwocie 10.075, zł. Uznając że wartość spadku wyniosła 30.225, zł kwotę 15.120, zł wpłacił 18 października 2010 roku na konto K. C.. W dniu 24 listopada 2011 roku K. C. wezwała P. S. do zapłaty kwoty 45.000, zł a pismem z 09 grudnia 2011 roku pełnomocnik K. C. wezwał P. S. do zapłaty kwoty 35.000, zł.

dowód: okoliczności bezsporne, kopia umowy sprzedaży z dnia 18 grudnia 2009 roku rep. A nr 5541/2009 k. 14-16, rozliczenie spadku k. 17, pisma powódki oraz jej pełnomocnika do pozwanego k. 20, 21;

Rzeczywista wartość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w P. przy ul. (...) na dzień orzekania w przedmiotowej sprawie to 61.000, zł. Ustalony na podstawie art. 991 § 1 kc zachówek należny J. S. (1) to 15.250, zł.

dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu (...) k. 81-116, ustne wyjaśnienie opinii biegłego k. 153-154, zdjęcia lokalu na płycie CD k. 49, fotografie lokalu i budynku przy ul. (...) k. 31, zeznania świadka P. C. k. 68, zeznania świadka S. D. k. 68verte-69, zeznania świadka K. S. k. 69, zeznania świadka H. G. k. 69verte, zeznania świadka J. M. k. 70, zeznania świadka D. S. (1) k. 70verte-71, zeznania świadka J. S. (2) k. 71, zeznania świadka J. S. (1) k. 71verte-72;

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie powódki należało uwzględnić co do kwoty 7.755, zł oddalając w zakresie przewyższającym tą kwotę. Podstawę materialną żądania powódki stanowił przepis art. 968 i następne kc. W myśl dyrektywy przepisu § 2 art. 968 kc spadkodawca może przez rozporządzenie testamentowe zobowiązać spadkobiercę testamentowego do spełnienia określonego świadczenia majątkowego na rzecz oznaczonej osoby. Skutkiem prawnym ustanowienia zapisu jest powstanie w chwili otwarcia spadku stosunku zobowiązaniowego pomiędzy spadkobiercą a zapisobiercą. Wymagalność roszczenia jest natychmiastowa, chyba że wola spadkodawcy jest inna (art. 970 kc).

W przedmiotowej sprawie poza sporem było, że M. S. (1) powołując w testamencie notarialnym do spadku wnuka P. S. zobowiązała go do wypłacenia w terminie jednego roku od dnia otwarcia testamentu kwoty pieniężnej stanowiącej 1/2 części wartości wchodzącego w skład spadku lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) na rzecz jej córki K. C. oraz okoliczność, że otwarcia i ogłoszenia testamentu dokonał Sąd Rejonowy w Zgorzelcu w dniu 16 października 2009 roku, w toku postępowania w sprawie I Ns 537/09, w którym stwierdzono, że P. S. nabył spadek po M. S. (1). Wobec zgodnych w tym zakresie stanowisk stron, potwierdzonych dokumentami w aktach sprawy I Ns 537/09, sąd przyjął je za bezsporne i przyznane.

Sporną kwestią była wartość lokalu, która stanowiła podstawę określenia kwoty zapisu testamentowego, którym został obciążony pozwany jako spadkobierca testamentowy. Wartość lokalu nr (...) położonego w P. przy ul. (...) została ustalona przede wszystkim w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu (...). Załączone przez strony obwieszczenia o licytacjach komorniczych (k. 18-19), oferta sprzedaży lokalu w P. (k. 30), kopia umowy ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży rep. A nr 5947/2011 z dnia 22 listopada 2011 roku (k. 35-37), jako dotyczące innych nieruchomości o innej powierzchni, wyposażeniu i położeniu nie mogły stanowić podstawy ustalenia wartości lokalu wskazanego w testamencie spadkodawczyni M. S. (1).

Stan lokalu ustalony został w oparciu o zeznania świadków P. C., S. D., J. S. (2) i J. S. (1), którzy mieszkali w tym lokalu, a ponadto pomocniczo w oparciu o zeznania świadków, którzy w tym mieszkaniu tylko bywali, czyli K. S., H. G. oraz J. M., która była tam tylko po śmierci spadkodawczyni. Z zeznań wszystkich tych świadków (z wyjątkiem J. M., która nie bywała tam w poprzednich latach) wynika, że mieszkanie to było o niskim standardzie i w stanie nie zmienionym od wielu lat. Pozytywne wypowiedzi odnośnie mieszkania świadków P. C., S. D., K. S. i H. G. dotyczyły jednak tylko kwestii utrzymania czystości. Świadkowie ci zgodnie zeznali, że spadkodawczyni była osobą bardzo dbającą o czystość i pod tym względem mieszkanie było zadbane, równocześnie jednak przyznali, że w mieszkaniu od wielu lat nie dokonywano żadnych remontów, tym samym jego standard był niski, co biegły wziął pod uwagę w swojej opinii. Z kolei na podstawie zeznań świadka D. S. (2) sąd ustalił zakres zmian dokonanych w lokalu po sprzedaży dokonanej przez P. S.. Zeznania w tym zakresie jako złożone przez świadka, który jest osobą obcą dla stron postępowania sąd uznał za w pełni wiarygodne. Powyższe zeznania znalazły również potwierdzenie w załączonych do akt fotografiach lokalu, które zostały wykonane w przedmiotowym lokalu 23 kwietnia 2008 roku, o czym świadczy informacja zwarta w plikach zawierających cyfrowe fotografie. Te wszystkie dowody biegły wziął pod uwagę sporządzając w sprawie opinię określającą wartość lokalu przy ul. (...). Ponadto wziął pod uwagę zmiany substancji lokalu dokonane w okresie od otwarcia spadku do chwili sporządzenia operatu szacunkowego, co znalazło również odzwierciedlenie w samej opinii, bowiem na karcie 109 opisane są wskazane przez strony zmiany w lokalu, a na karcie 99 opis stanu lokalu, który był podstawą wyceny. Sąd uznał, że opinia K. K., który jest biegłym sądowym posiadającym wymagane uprawnienia w zakresie szacowania nieruchomości i bardzo duże w tym zakresie doświadczenie, a który wycenił

wartość rynkową nieruchomości z uwzględnieniem kryteriów obiektywnych, po bezpośrednich badaniach rynku i analizie cech rynkowych, przy zastosowaniu konkretnej metody w tym celu, jest prawidłowa. Sporządzona przez biegłego opinia odpowiada wymogom rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 roku w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. z 2004 roku, Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.), zaś sama opinia przy zastosowaniu podejścia porównawczego, metodą korygowania ceny średniej, wskazuje na dogłębną znajomość rynku przez biegłego, a określona przez niego wartość nieruchomości odpowiada jej aktualnej wartości rynkowej. Opinia ta została sporządzona zgodnie ze stanem prawnym nieruchomości, została wydana w następstwie pełnych procesów wyceny, obejmujących wszelkie czynności szacunkowe, konieczne do właściwego określenia wartości nieruchomości, a wyprowadzone przez biegłego wnioski są logiczne i naukowo uzasadnione, a sama opinia jest pełna, jasna i rzetelna. Również wskazać należy, iż z istoty celu dowodu z opinii biegłego wynika, że jeśli rozstrzygnięcie sprawy, jak w tym przypadku, wymaga wiadomości specjalnych, dowód z opinii biegłego jest konieczny. W takim przypadku sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeśli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym. Zgłoszone przez powódkę oraz pozwanego zastrzeżenia do opinii, zostały przez biegłego na rozprawie w rzeczowy, logiczny i poparty szeroką argumentacją sposób, wyjaśnione a sama opinia została w pełni podtrzymana. O jej prawidłowości świadczyło chociażby stanowisko pozwanego, który w wystąpieniu przed zamknięciem rozprawy uznał prawidłowość wyliczenia rynkowej wartości nieruchomości na kwotę 61.000, zł. Wobec ustalenia wartości lokalu sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, nie było bowiem w sprawie niewyjaśnionych faktów istotnych dla jej rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego kwota 61.000, zł jako rynkowa wartość lokalu przy ul. (...) stanowiła podstawę określenia kwoty zapisu testamentowego. Zresztą zawarte w testamencie sformułowanie, że P. S. ma obowiązek wypłacenia „kwoty pieniężnej stanowiącej 1/2 części wartości wchodzącego w skład spadku lokalu mieszkalnego” nakazywało przyjęcie kwoty stanowiącej realną, rzeczywistą, a więc rynkową wartość tego mieszkania, w przeciwnym razie spadkodawczyni wskazałaby, że chodzi o połowę kwoty, za którą uda się lokal sprzedać. Połowa wartości tego lokalu to kwota 30.500, zł bowiem za nieuzasadnione sąd uznał odliczenia dokonane przez pozwanego w postaci kwoty uiszczanego podatku, opłaty za uzyskany wypis z rejestru gruntów oraz opłaty sądowej od wniosku o stwierdzenie nabycia spadku. Kwoty te nie są związane z określaniem wartości rynkowej lokalu, a mając na uwadze brzmienie zapisu testamentowego nie podlegały one odliczeniu od wartości zapisu. Kosztów tych pozwany mógł uniknąć, jeśli nie zdecydowałby na sprzedaż mieszkania, a na przykład na jego wynajęcie. Natomiast koszty opłaty sądowej ponoszone są w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku przez wnioskodawcę oraz uczestników postępowania zgodnie z ich udziałem w sprawie i tylko decyzją pozwanego było wystąpienie z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po M. i M. S. (1), z czym wiązała się konieczność uiszczenia opłaty sądowej od wniosku. Tym samym odliczenie jej od wartości lokalu było nieuzasadnione.

Jedynym uzasadnionym odliczeniem było zmniejszenie wartości zapisu obciążającego pozwanego, który niewątpliwie był zobowiązany do zaspokojenia roszczenia uprawnionej do zachowku spadkobierczyni ustawowej J. S. (1), córki M. S. (1). Żądanie takie zostało zgłoszone przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 15 lutego 2013 roku (k. 137-139). Jak stanowi przepis art. 1003 kc spadkobierca obowiązany do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku może żądać stosunkowego zmniejszenia zapisu. Przepis art. 1004 kc określa natomiast zasady zmniejszenia zapisów i stanowi, że zmniejszenie to następuje w stosunku do ich wartości. Przy braku dyspozycji spadkodawcy, z czym sąd miał do czynienia w przedmiotowej sprawie, należało posłużyć się metodą wypracowaną przez doktrynę. Zachówek dla J. S. (1), obliczony zgodnie z art. 991 kc, jako zstępnej wynosi 1/2 jej udziału spadkowego. Udział J. S. (1) przy dziedziczeniu ustawowym wyniósł by połowę spadku, czyli kwotę 30.500, zł wobec powyższego należny jej zachówek to 15.250, zł. Wartość zapisu to kwota 30.500, zł pomnożona przez wartość zachowku 15.250 daje wynik 564.125.000, który z kolei należało podzielić przez wartość spadku, a więc kwotę 61.000, zł. O otrzymany wynik czyli kwotę 7.625, należało zmniejszyć zapis testamentowy. Wobec powyższego P. S. z tytułu zapisu testamentowego powinien wypłacić powódce kwotę 22.875, zł. Ponieważ wcześniej dokonał zapłaty kwoty 15.120, zł czyli do uzupełnienia zapisu pozostała kwota 7.755, zł która została zasądzona na rzecz powódki, a roszczenie przekraczające tą wartość zostało oddalone.

Sąd nie znalazł podstaw dla rozłożenia należności na raty. Art. 320 kpc stanowi, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Podane przez pozwanego okoliczności, że jest osobą młodą na dorobku, pracuje na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny, spłaca kredyt i ponosi wysokie koszty najmu lokalu we W., natomiast wszystkie pieniądze inwestował w edukację i swoje utrzymanie zdaniem sądu nie uzasadniają przyjęcia szczególnie uzasadnionego przypadku, który stanowiłby podstawę rozłożenia należności na raty. Pozwany od początku postępowania spadkowego miał świadomość, że obciąża go zapis spadkowy, przyjął spadek, więc przyjął również na siebie obowiązek wykonania zawartego w testamencie zapisu. Posiadał środki ze sprzedaży lokalu, a powódka w listopadzie 2011 roku wezwała go do zapłaty uzupełnionego zapisu testamentowego, natomiast w styczniu 2012 roku wystąpiła z powództwem o zapłatę. Wobec powyższego pozwany miał świadomość konieczności przysposobienia środków, tymczasem jak wynika z potwierdzenia zawarcia umowy o kredyt gotówkowy jeszcze 16 lipca 2012 roku uzyskał od Banku (...) S.A. we W. kredyt gotówkowy na potrzeby konsumpcyjne (k. 143), co świadczy o pozytywnej ocenie jego zdolności kredytowej przez bank, więc instytucję dysponującą instrumentami pozwalającymi dokłądną analizę sytuacji majątkowej klienta. Wobec powyższego sąd uznał, że jego sytuacja finansowa nie jest zła i nie uwzględnił jego wniosku o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc. Wobec jasnego określenia terminu spełnienia świadczenia z tytułu zapisu testamentowego, przez zawarcie w nim dyspozycji, że kwota ma być wypłacona w terminie jednego roku od dnia otwarcia testamentu, sąd ustalił na podstawie akt sprawy Sądu Rejonowego w Zgorzelcu sygnatura I Ns 537/09, że testament został otwarty w dniu 16 października 2009 roku, co było okolicznością bezsporną i od następnego dnia po upływie roku zasądził odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 7.755, zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 100 kpc zasądzając od powódki na rzecz pozwanego kwotę 523,07 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Koszty postępowania zamknęły się w kwocie 8.550,48 zł na którą złożyły się wynagrodzenia pełnomocników stron po 2.400, zł na podstawie § 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 ze zm.), uiszczone przez strony opłaty skarbowe od złożenia pełnomocnictw w kwocie po 17, zł, uiszczona przez powódkę opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.750, zł oraz koszty opinii biegłego sądowego w kwocie 1.966,48 zł. Powódka dochodziła kwoty 35.000, zł a roszczenie zostało uznane za uzasadnione co do kwoty 7.755, zł czyli w 22,15 % i w takim zakresie pozwany powinien ponieść koszty postępowania, co stanowi kwotę 1.893,93 zł, a ponieważ jego udział w kosztach procesu to kwota 2.417, zł, czyli do zwrotu winien otrzymać kwotę 523,07 zł i taką kwotę zasądzono na jego rzecz od powódki tytułem zwrotu kosztów postępowania. Ponadto wobec brakującej kwoty wynagrodzenia biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, którą tymczasowo uiszczono ze środków Skarbu Państwa, należało nakazać stronom uiszczenie tej kwoty na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu w stosunku do ustalonego na podstawie rozstrzygnięcia w sprawie udziału w kosztach postępowania. Brakująca kwota to 466,48 zł bowiem powódka uiściła zaliczkę w kwocie 1.500, zł a koszt opinii pisemnej oraz ustnej to 1.966,48 zł. Dlatego 22,15 % brakującej kwoty to 103,33 zł której zwrot nakazano pozwanemu, a 77,85 % to kwota 363,15 zł której zwrot nakazano powódce.

Dlatego też, mając na uwadze powyższe sąd orzekł jak w sentencji wyroku.